

เอกสารแนบท้าย
รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๕๓

ความเห็นโดยสรุปจากการรับฟังความเห็น

(๑) ความเห็นของผู้บริหาร สสว. เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค การบังคับใช้ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย

ก. ความเห็นต่อองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามมาตรา ๑๑

โครงสร้างของคณะกรรมการส่งเสริมฯ ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการ และองค์ประกอบของคณะกรรมการและจำนวนมีความเหมาะสมตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้แล้ว เนื่องจากปัจจุบันไม่มีปัญหาในการนัดประชุม เพราะคณะกรรมการส่งเสริมฯ ค่อนข้างให้ความสำคัญกับ SME

ข. ความเห็นต่อองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามมาตรา ๒๐

โครงสร้างของคณะกรรมการบริหารฯ ในเรื่องจำนวนไม่มีปัญหาต่อการดำเนินงานเนื่องจากมีการประชุม ๔ ปีครั้ง หรือหากมีเรื่องพิจารณาเร่งด่วนก็สามารถจัดประชุมได้ ขณะที่โครงสร้างของคณะกรรมการบริหารฯ มีหลายประเด็นที่ควรมีการพิจารณาแก้ไข เช่น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิควรมีการกำหนดคุณสมบัติให้ชัดเจน โดยปกติในกฎหมายของหน่วยงานองค์การมหาชนส่วนใหญ่ จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์การได้มาซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิแต่ สสว. ยังไม่มี และควรเพิ่มให้มีตัวแทนจากองค์กรเอกชนเป็นคณะกรรมการบริหารฯ มากขึ้น โดยเฉพาะองค์กรเอกชนที่เป็นตัวแทนของ SME ที่เป็น Micro และอาจกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมเป็นผู้มีประสบการณ์ในการส่งเสริม SME หรือเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นต้น

นอกจากนี้ หากวิเคราะห์องค์ประกอบของกรรมการ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารฯ อาจมีประเด็นเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนเข้ามาเกี่ยวข้องได้ เนื่องจากองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารฯ ที่เป็นตัวแทนจากภาคเอกชน และมีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติโครงการอาจทำให้ภาคเอกชนที่ตนเองเป็นตัวแทนได้รับสิทธิพิเศษของการอนุมัติโครงการจากเงินกองทุนส่งเสริม SME ได้ ดังนั้น อาจต้องพิจารณาแก้ไขกฎหมายโดยห้ามให้องค์กรเอกชนที่มีส่วนได้เสียเข้ามาพิจารณาอนุมัติโครงการเพื่อความโปร่งใสของการดำเนินงานด้านการส่งเสริม SME

อนึ่ง ผู้บริหาร สสว. บางส่วนมีความเห็นว่า คณะกรรมการบริหารฯ ที่เป็นตัวแทนจากภาคเอกชน อาจกำหนดให้เป็นสภาที่ปรึกษาโดยมีอำนาจในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการส่งเสริม SME แทนการพิจารณาอนุมัติโครงการส่งเสริม SME

ค. ความเห็นต่อการปรับโครงสร้างของ สสว. ให้เป็นหน่วยงานผู้วางนโยบาย (Policy Maker)

ความเห็นบางส่วน เห็นว่าการปรับโครงสร้างในภาพรวมของ สสว. อาจใช้โครงสร้างเดียวกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สภาพัฒน์) คือ การเป็น Policy maker ที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายภาพรวมการส่งเสริม SME ทั้งประเทศ และมีหน้าที่ในการบูรณาการระหว่างหน่วยงานร่วมทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริม SME ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดให้หน่วยงานร่วมทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริม SME หรือเป็นหน่วย Operation

อย่างไรก็ตาม การให้หน่วยงานเป็นฝ่ายปฏิบัติงาน อาจมีปัญหาตามมาอีกประเด็นคือ เป็นการสร้างภาระงานให้กับหน่วยงานร่วมที่ต้องดำเนินงานตามตัวชี้วัดการดำเนินงาน (KPI) ที่เพิ่มขึ้นจากภาระงานเดิม ตามกรอบอำนาจหน้าที่ นอกจากนี้ ผู้บริหารบางท่านให้ข้อเสนอว่า สสว. อาจปรับโครงสร้างได้ ๒ แนวทาง ได้แก่ (๑) กรณีปรับเป็น Policy maker ควรใช้โครงสร้างของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สภาพัฒน์) หรือ (๒) ปรับโครงสร้างองค์กรให้เป็นองค์กรอิสระ อาจพิจารณาใช้โครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

ทั้งนี้ การทำหน้าที่เป็น Policy maker ของ สสว. นอกจากกำหนดนโยบายภาพรวมของ SME ทั้งประเทศ สสว. ยังต้องทำหน้าที่จัดการปัญหาความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น กรณีที่ไม่มีหน่วยงานร่วมใดเข้ามาดำเนินการ สสว. ต้องทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงานได้เช่นกัน เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริม SME มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล อนึ่ง หากมีการปรับโครงสร้างองค์กรให้มีหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย ประเด็นที่ตามมาคือ การปรับบทบาทหน้าที่และทักษะความสามารถของเจ้าหน้าที่ภายใน สสว. โดยต้องเปลี่ยนผ่านทักษะจากเป็นผู้ปฏิบัติงานให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดนโยบายและแผนงาน รวมถึงทักษะการติดตามและประเมินผลโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SME

ง. ความเห็นต่อการปรับโครงสร้างศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร (OSS)

ศูนย์ OSS ถูกจัดตั้งขึ้นตามนโยบายของนายกรัฐมนตรีในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยกำหนดให้มีศูนย์ OSS ประจำอยู่ในทุกจังหวัด และมีหน้าที่คือ (๑) ให้คำปรึกษาเบื้องต้น (๒) ขึ้นทะเบียนสมาชิก SME (๓) จัดทำรายงานสถานการณ์รายจังหวัด และ (๔) เชื่อมโยงหน่วยงานในพื้นที่

ปัจจุบัน ศูนย์ OSS ถูกจัดตั้งขึ้นในเขตพื้นที่ทุกจังหวัด โดยประจำการอยู่ในส่วนของพื้นที่ราชการทั้งหมด เช่น ศาลากลางจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด เป็นต้น โดยมีหน้าที่ ดังนี้

- ให้คำปรึกษาผู้ประกอบการในพื้นที่
- รับเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับปัญหาการประกอบกิจการ และส่งต่อความช่วยเหลือให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
- ทำสถิติผู้ประกอบการ SME
- รวบรวมข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่เข้ามายังส่วนกลางที่ฝ่ายวิเคราะห์สถานการณ์และเตือนภัยทางเศรษฐกิจ
- บูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่

ทั้งนี้ จากบทบาทที่หลากหลาย เห็นว่าควรมีการปรับบทบาทให้ศูนย์ OSS เป็นสำนักงาน สสว. สาขาจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ในการติดต่อประสานงานกับผู้ประกอบการ และให้ความช่วยเหลือและส่งเสริม SME ได้โดยตรง เนื่องจากศูนย์ OSS ในแต่ละจังหวัดใกล้ชิดกับผู้ประกอบการในพื้นที่ เข้าใจสภาพปัญหาการประกอบธุรกิจในพื้นที่มากกว่า ดังนั้นการส่งเสริม SME ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ การส่งเสริมที่เข้าถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่กับ SME มากกว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อส่งกลับมาให้ สสว. สำนักงานใหญ่ และนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนนโยบายโดยไม่ได้มีความสอดคล้องกับปัญหาในพื้นที่

อย่างไรก็ดี ปัญหาเชิงโครงสร้างของศูนย์ OSS ณ ปัจจุบัน คือ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ OSS เป็นอัตราจ้างแบบจ้างเหมาบริการ โดยเป็นการจ้างเหมาบริษัทภายนอก หรือ Outsource เข้ามาดำเนินงาน จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ในศูนย์ OSS ไม่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริม SME เท่าที่ควรจะเป็น และอัตราค่าจ้างที่ได้น้อยและไม่มีความมั่นคงมากพอ จึงทำให้อัตราการลาออกค่อนข้างสูง เกิดการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ OSS บ่อย การปฏิบัติงานจึงไม่มีความต่อเนื่อง ดังนั้น ควรมีการปรับโครงสร้างตั้งแต่สถานะ

ศูนย์ OSS ให้เป็น สสว. สาขาจังหวัด รวมไปถึงการปรับโครงสร้างอัตราค่าจ้างของเจ้าหน้าที่ศูนย์ OSS โดยอาจปรับจากการจ้างเหมาบริการให้เป็นเจ้าหน้าที่พนักงานประจำของ สสว. (*ปัจจุบันประเด็นนี้แก้ไขโดยปรับให้ลูกจ้างเป็นลูกจ้างโครงการตามกรอบมติคณะกรรมการบริหารฯ แล้ว)

อย่างไรก็ตาม มีแนวความคิดการปรับโครงสร้างของศูนย์ OSS เป็น ๒ แนวทาง ได้แก่ ๑) ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของศูนย์ OSS ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๕๓ เพิ่มเติมเพื่อป้องกันการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเมืองในอนาคต และอาจส่งผลให้ศูนย์ OSS ถูกยกเลิกไปในที่สุด และ ๒) ไม่จำเป็นต้องเพิ่มบทบาทหน้าที่ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๕๓ เพิ่มเติม แต่เพียงปรับปรุงแก้ไขในประเด็นเกี่ยวกับสถานะของลูกจ้างประจำศูนย์ OSS ก็อาจเพียงพอแล้ว

จ. ความเห็นต่อวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๓๔

๑) แหล่งที่มาของเงินกองทุน กล่าวคือ เงินกองทุนส่งเสริม SME ควรสามารถหารายได้เพิ่มเติมได้จากช่องทางอื่นได้ ซึ่งในปัจจุบัน สสว. ต้องรอจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ และหากเงินงบประมาณเหลือจึงจะสามารถเก็บเข้ากองทุนได้ ทำให้ สสว. ไม่มีเงินที่จะสามารถดำเนินงานโครงการส่งเสริม SME ได้แบบต่อเนื่องและเต็มที่ อย่างไรก็ตาม การจัดสรรเงินผ่านกองทุนของ สสว. เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ สสว. มีอำนาจในการเจรจา ประสานงาน รวมถึงเรียกเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มากกว่า แต่ข้อกั่วงวลคือ หน่วยงานที่มีหน้าที่ตามภารกิจ จะได้รับงบประมาณตรงจากสำนักงบประมาณโดยไม่ได้ผ่าน สสว. จึงทำให้ยากต่อการดำเนินงานบูรณาการงานส่งเสริมของทั้งประเทศ

๒) เงินกองทุน สสว. และเงินค่าใช้จ่ายของสำนักงาน ควรแยกออกจากกัน เนื่องจากปัจจุบันค่าใช้จ่ายของสำนักงาน รวมถึงเงินเดือนค่าจ้างของเจ้าหน้าที่ สสว. เป็นเงินที่มาจากกองทุนหากว่าต้องการให้การส่งเสริม SME มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิมควรมีการแยกเงินระหว่างการดำเนินงานส่งเสริม SME ออกจากเงินค่าใช้จ่ายสำนักงาน

๓) กองทุน สสว. ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล ทำให้สำนักงบประมาณแย้งว่าไม่ควรได้รับเงินจัดสรรจากงบประมาณเนื่องจากไม่ได้เป็นนิติบุคคล แต่ข้อดีของกองทุน สสว. คือ ไม่ต้องนำส่งเงินคืนคลัง กรณีที่ใช้จ่ายเงินไม่หมดในแต่ละปีงบประมาณ สามารถนำเก็บรวบรวมเข้ากองทุนได้เลย

๔) การปล่อยสินเชื่อผ่านกองทุน สสว. โดย สสว. สามารถให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ SME ในมิติอื่นๆ ได้ที่ไม่ใช่การปล่อยกู้ เช่น การอุดหนุน การ Co-payment การร่วมทุน การชดเชยดอกเบี้ย การชดเชยค่าธรรมเนียมการค้าประกัน ฯลฯ อย่างไรก็ตาม หาก สสว. ยังคงต้องมีหน้าที่ให้กู้ยืมเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการรายเล็กที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ เมื่อมีผู้ประกอบการมายื่นขอสินเชื่อ สสว. อาจให้หน่วยงานร่วมหรือธนาคารพาณิชย์ร่วมดำเนินการได้

ทั้งนี้ การปล่อยสินเชื่อผ่านธนาคารพาณิชย์ อาจกำหนดให้ธนาคารเป็นผู้ดำเนินการปล่อยสินเชื่อได้ โดยไม่ต้องยึดหลักเกณฑ์ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เนื่องจากเป็นการปล่อยสินเชื่อจากเงินกองทุน สสว. มิใช่การปล่อยเงินกู้โดยใช้เงินฝากของลูกค้านักธุรกิจ ดังนั้นหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อจึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามที่ สสว. กำหนด ซึ่งจะมีลักษณะที่ผ่อนปรนจากหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยมากกว่า

ฉ. ความเห็นต่อแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๔ ของพระราชบัญญัติฯ

กำหนดให้มีการจัดทำแผน ๒ ประเภท ได้แก่

๑) แผนส่งเสริม SME จัดทำครอบคลุมไป ๕ ปี

๒) แผนปฏิบัติการส่งเสริม SME มีการจัดทำทุกปีและต้องลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา

จากข้อ ๒) พบว่าเงื่อนไขการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน ซึ่งควรมีการปรับเปลี่ยน เนื่องจากการพิจารณาของคณะกรรมการทั้งสองชุดมีหลายขั้นตอน ทำให้เกิดความล่าช้าของการนำแผนไปปฏิบัติงาน นอกจากนี้เมื่อแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการทั้งสอง คณะกรรมการแล้วต้องใช้เวลาในการลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาอีกหลายเดือน อย่างไรก็ตาม การที่กฎหมายกำหนดให้แผนปฏิบัติการส่งเสริม SME ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากสำนักงบประมาณต้องจัดสรรงบประมาณให้กับ สสว. ซึ่งหากมีการแก้ไขกฎหมายต้องพิจารณาให้รอบคอบ

อนึ่ง การจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME ต้องมีการกำหนดรายละเอียดแผนงานส่งเสริม SME ต่างๆ โดยจะมีการระบุชื่อหน่วยงานร่วมลงไปในแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME หากแต่ในทางปฏิบัติกลับมีปัญหาเนื่องจาก มาตรา ๓๔ (๒) ยังไม่มีความชัดเจนมากพอ เพราะการดำเนินงานในระยะเวลาที่ผ่านมา มีหน่วยงานบางแห่งที่ไม่ได้มีการระบุหน้าที่รับผิดชอบตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME แต่หน่วยงานนั้นๆ ได้รับเงินเพื่อดำเนินงานโครงการจาก สสว. ด้วยเช่นกัน จากปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่แผนปฏิบัติการส่งเสริมฯ ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สำหรับมาตรา ๓๔ ที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานร่วมต้องรายงานผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับ SME และการรายงานข้อมูลเชิงสถิติที่เกี่ยวข้องกับ SME ยังบังคับใช้ได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากยังขาดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน อาจต้องมีการเขียนกฎหมายลำดับรองเพิ่มเติม ซึ่งในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้มีการเขียนกฎหมายเปิดช่องไว้ว่าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง อย่างไรก็ตาม ต้องศึกษาในเรื่องของความผิดของการเปิดเผยข้อมูล โดยอาจเขียนเพิ่มเติมให้หน่วยงานที่เปิดเผยข้อมูลกับ สสว. ไม่มีความผิด แต่ทั้งนี้ต้องดูว่าขัดกับกฎหมายอื่นหรือไม่

ประเด็นสำคัญของการดำเนินงานด้านส่งเสริม SME คือ งบประมาณ เนื่องจาก สสว. ไม่ได้เป็นหน่วยงานผู้จัดสรรงบประมาณโครงการส่งเสริม SME โดยตรง อาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ไม่สามารถกำหนดให้หน่วยงานร่วมปฏิบัติตามได้ ทั้งในเรื่องของการรายงานความคืบหน้าของโครงการ หรือแม้แต่การรายงานข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของ SME ได้

ดังนั้น กลไกการจัดทำแผนการส่งเสริม SME ของทั้งประเทศ อาจต้องมีการปรับวิธีการไปจากรูปแบบเดิม โดยอาจจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME เช่นแผนงานบูรณาการส่งเสริม SME เหมือนที่เคยทำมาในระยะ ๓-๔ ปีที่ผ่านมา โดยเป็นการกำหนดแผนการส่งเสริมฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปกับการกำหนดงบประมาณ เพื่อส่งต่อให้สำนักงบประมาณพิจารณาอนุมัติ ซึ่งอาจเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ สสว. มีอำนาจในการติดตามและประเมินผลโครงการ รวมทั้งสามารถติดตามข้อมูลสถานการณ์ SME ได้ด้วย

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตบางประการ กล่าวคือ ที่ผ่านมาแม้จะมีการจัดทำแผนงานบูรณาการส่งเสริม SME แต่ทว่าหน่วยงานบางแห่งไม่ได้ส่งโครงการตรงมาให้ สสว. เนื่องจากสำนักงบประมาณมักจะตัดงบบูรณาการ ซึ่งทำให้หน่วยงานแต่ละแห่งได้รับงบประมาณในการดำเนินงานค่อนข้างน้อย จึงใช้วิธีเลี่ยงการเขียนแผนและงบประมาณที่ไม่ได้สื่อถึงการส่งเสริม SME แต่เป็นการปฏิบัติงานตามกรอบภารกิจของหน่วยงานที่ทำให้ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณได้มากกว่าการส่งแผนงานมาบูรณาการกับ สสว.

ข. ความเห็นต่อประเด็นอื่นๆ เพิ่มเติม มีรายละเอียดดังนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร สสว. มีประเด็นอื่นๆ เพิ่มเติม ซึ่งอาจเป็นข้อสังเกตของการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริม SME โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงาน ควรมีการปรับเพิ่มให้ผู้อำนวยการสำนักงานมีบทบาทมากขึ้น เช่น

- การอนุมัติเกี่ยวกับการบริหารงานภายในของสำนักงาน
- การอนุมัติโครงการ ในกรณีที่แผนปฏิบัติการส่งเสริม SME ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารแล้ว การเบิกจ่ายเงินโครงการรายย่อยควรเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงาน มากกว่าการส่งกลับไปให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาเป็นรายโครงการย่อย ซึ่งอาจช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินการได้

๒) ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ควรมีการสำรวจข้อมูลว่า ณ ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยใดบ้างที่เข้าร่วมโครงการ แต่ละสถาบันการศึกษามีความเชี่ยวชาญด้านใด และอาจกำหนดทิศทางการอบรมหลักสูตรตามทิศทางของธุรกิจ เช่น การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ การใช้แอปพลิเคชันช่วยในการประกอบธุรกิจ เป็นต้น

๓) การปรับปรุงแก้ไขบัญชีของ สสว. เนื่องจากพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๓๐ กำหนดให้วันที่ ๓๑ ธันวาคม เป็นวันสิ้นปีบัญชีของสำนักงาน อย่างไรก็ตาม สสว. เป็นหน่วยงานที่ได้รับเงินจัดสรรจากสำนักงานงบประมาณซึ่งวันสิ้นปีงบประมาณตรงกับวันที่ ๓๐ กันยายน ทำให้สำนักงาน สสว. ต้องจัดทำบัญชีเป็นสองระบบ คือ ระบบบัญชีสำหรับปิดวันสิ้นปีบัญชีของสำนักงาน และระบบบัญชีสำหรับการปิดงบประมาณเพื่อจัดส่งให้กับสำนักงานงบประมาณ ทำให้เกิดความสับสนและความยุ่งยากซ้ำซ้อนของการจัดทำบัญชี

๔) สสว. ควรมีการปรับปรุงการดำเนินงานภายในองค์กร เช่น นำเทคโนโลยีมาใช้ภายในองค์กรให้เป็น smart office มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บเอกสารให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์มากขึ้น หรือกำหนดให้มีการใช้ E-signature เป็นต้น

(๒) การประชุมรับฟังความคิดเห็นจากพนักงานของหน่วยงานภายในของ สสว. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมจำนวน ๖ ครั้ง ในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวมกันทั้งหมด จำนวน ๒๖๘ คนราย

จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากพนักงานของหน่วยงานภายในของ สสว. หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมจำนวน ๖ ครั้ง ในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค สามารถสรุปประเด็นที่ได้ดังนี้

ก. การปรับโครงสร้าง สสว. โดยเน้นเฉพาะบทบาทด้านการกำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริม SME ในภาพรวม และการประสานระหว่างหน่วยงานต่างๆ

จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พบว่า ปัญหาการส่งเสริม SME ณ ปัจจุบัน คือ ความซ้ำซ้อนของโครงการ แม้ว่าหน่วยงานแต่ละแห่ง ซึ่งรวมถึง สสว. เองจะมีการจัดทำโครงการที่มีชื่อโครงการแตกต่างกัน หากแต่ในรายละเอียดของกิจกรรม การดำเนินงาน และการจัดอบรมความรู้ให้แก่ SME ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก ส่วนหนึ่งเกิดจากหน่วยงานภาครัฐหลายแห่งมีกฎหมายกำหนดภารกิจหน้าที่ให้ช่วยเหลือและส่งเสริมผู้ประกอบการในประเทศ เช่น พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ กำหนดให้มีสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล พัฒนาและส่งเสริมให้เกิดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมกับเอกชน แม้จะไม่ได้ระบุว่าเป็น SME ชัดเจน แต่ผู้ประกอบการในประเทศไทยส่วนใหญ่คือ SME

ดังนั้น ปัญหาสำคัญของการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริม SME คือ การสื่อสารและการประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อให้การส่งเสริม SME ของประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่มีความซ้ำซ้อนของงานที่ทำ แม้ว่า สสว. จะมีบทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแลภาพรวมการส่งเสริม SME ของทั้งประเทศ แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ยังขาดการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะการประสานงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริม SME ระหว่างทุกหน่วยงาน และทุกกระทรวง

นอกจากนี้ ยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า สสว. ไม่ควรเป็นหน่วยงานที่ต้องมาปฏิบัติงานด้านการส่งเสริม หรือจัดทำโครงการส่งเสริม SME แข่งกับหน่วยงานอื่นๆ ควรทำหน้าที่เป็นเพียงผู้กำหนดนโยบายและดูภาพรวมการส่งเสริม SME ของประเทศเท่านั้น ซึ่งเป็นการดำเนินงานเชิงรุกมากกว่าการทำงานเชิงรับ ทั้งนี้ หาก สสว. จะเข้ามาดำเนินงานด้านการส่งเสริม SME ควรทำเพียงโครงการหรืองานที่ไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาดำเนินการ เพื่อปิดช่องว่างของงานด้านการส่งเสริม SME ให้ครอบคลุมในทุกมิติ

ข. การกำหนดคำนิยาม หรือลักษณะและขนาดของกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากการประชุมรับฟังความเห็นจากหน่วยงานที่มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐและภาคเอกชนพบประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ความแตกต่างของคำนิยาม SME ระหว่างหน่วยงานทำให้เกิดความยุ่งยากและสับสนของการทำงาน เช่น กรณีการช่วยเหลือและส่งเสริม SME ให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประกอบกิจการซึ่งเป็นโครงการของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล แม้ว่าพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม SME รวมทั้งไม่มีการกำหนดคำนิยามของ SME อย่างชัดเจน แต่หน่วยงานมีหน้าที่ในการส่งเสริมผู้ประกอบการ และยึดหลักการส่งเสริม SME ตามคำนิยาม SME ของ สสว. แต่เมื่อมีการจัดทำโครงการช่วยเหลือภาษี ๒๐๐% ในกรณีที่บริษัทใช้เงินในการซื้อ Platform โครงการส่งเสริมดังกล่าวต้องยึดตามหลักการคำนิยามของกรมสรรพากรแทน ซึ่งมีการกำหนดขนาดของ SME ที่แตกต่างไปจาก สสว.

ขณะที่พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ก็มีการใช้คำนิยามเฉพาะที่แตกต่างจากคำนิยามตามที่ สสว. กำหนดเช่นกัน

ค. องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามมาตรา ๑๑ และคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามมาตรา ๒๐

คุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารฯ ควรเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ SME รวมถึงต้องเข้าใจระบบการทำงานของราชการ เนื่องจากระเบียบการทำงานของราชการมีขั้นตอนที่ซับซ้อน ซึ่งบางครั้งคณะกรรมการบริหารฯ ที่มาจากภาคเอกชนจะไม่เข้าใจระบบการทำงานดังกล่าว การสรรหาและกระบวนการสรรหาคณะกรรมการบริหารฯ ผู้ทรงคุณวุฒิ ควรมีหลักเกณฑ์การสรรหาที่ชัดเจน ไม่ใช่เพียงการเสนอให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาเพียงอย่างเดียว

คณะกรรมการบริหารฯ มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ด้านต่างๆ เพิ่มเติม ซึ่งจะมีหน้าที่ในการพิจารณาในประเด็นต่างๆ ซึ่งอาจทำให้การทำงานล่าช้า เพราะต้องผ่านความเห็นทั้งจากคณะอนุกรรมการฯ และคณะกรรมการบริหารฯ ก่อนจะส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการส่งเสริมฯ พิจารณาอนุมัติ จึงทำให้กระบวนการนี้ใช้เวลานาน และการมีคณะอนุกรรมการฯ เป็นจำนวนมาก ส่วนหนึ่งก็เป็นต้นทุนของ สสว. เนื่องจากการประชุมคณะอนุกรรมการฯ แต่ละครั้งมีเบี้ยประชุม เบี้ยเดินทาง ซึ่งเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้กับ สสว.

การบริหารงานภายในสำนักงาน ควรเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงาน ซึ่งงานบริหารบางอย่างเป็นเรื่องเล็กน้อยที่ไม่จำเป็นต้องให้คณะกรรมการบริหารฯ เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ เช่น เรื่องการกำหนด

ค่าใช้จ่ายการเดินทางของเจ้าหน้าที่ การกำหนดชุดแบบฟอร์มการทำงาน คณะกรรมการบริหารฯ ควรเป็นผู้กำกับดูแลเชิงนโยบายมากกว่า

อย่างไรก็ตาม หน่วยงานอื่นๆ ที่มีส่วนได้เสีย กลับมองว่าโครงสร้างของคณะกรรมการทั้งสองชุดมีความเหมาะสมแล้ว หากแต่ต้องปรับกลไกการทำงานให้มีความคล่องตัวและรวดเร็วมากขึ้น เนื่องจากการดำเนินงานตามนโยบายจะต้องแบ่งเป็น ๔ ระยะ ได้แก่ ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว และระยะเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการเลย

ง. กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากการรับฟังความเห็นเกี่ยวกับกองทุนส่งเสริม SME สามารถสรุปเป็นรายประเด็นสำคัญได้ดังนี้

๑) แหล่งที่มาของเงินกองทุน กล่าวคือ เงินกองทุนส่งเสริม SME ควรสามารถหารายได้เพิ่มเติมได้จากช่องทางอื่นได้ ซึ่งในปัจจุบัน สสว. ต้องรอจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ และถ้าเงินงบประมาณเหลือจึงจะสามารถเก็บเข้ากองทุนได้ ทำให้ สสว. ไม่มีเงินที่จะสามารถดำเนินงานโครงการส่งเสริม SME ได้แบบต่อเนื่องและเต็มที่ อย่างไรก็ตาม การจัดสรรเงินผ่านกองทุนของ สสว. เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ สสว. มีอำนาจในการเจรจา ประสานงาน รวมถึงเรียกเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มากกว่า แต่ข้อกั่วงวลคือ หน่วยงานที่มีหน้าที่ตามภารกิจ จะได้รับงบประมาณตรงจากสำนักงบประมาณโดยไม่ได้ผ่าน สสว. จึงทำให้ยากต่อการดำเนินงานบูรณาการงานส่งเสริมของทั้งประเทศ

๒) เงินกองทุน สสว. และเงินค่าใช้จ่ายของสำนักงาน ควรแยกออกจากกัน เนื่องจากปัจจุบันค่าใช้จ่ายของสำนักงาน รวมถึงเงินเดือนค่าจ้างของเจ้าหน้าที่ สสว. เป็นเงินที่มาจากกองทุนหากว่าต้องการให้การส่งเสริม SME มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิมควรมีการแยกเงินระหว่างการดำเนินงานส่งเสริม SME ออกจากเงินค่าใช้จ่ายสำนักงาน

๓) กองทุน สสว. ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล ทำให้สำนักงบประมาณแย้งว่าไม่ควรได้รับเงินจัดสรรจากงบประมาณเนื่องจากไม่ได้เป็นนิติบุคคล แต่ข้อดีของกองทุน สสว. คือ ไม่ต้องนำส่งเงินคืนคลัง กรณีที่ใช้จ่ายเงินไม่หมดในแต่ละปีงบประมาณ สามารถนำเก็บรวบรวมเข้ากองทุนได้เลย

๔) การปล่อยสินเชื่อผ่านกองทุน สสว. โดย สสว. สามารถให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ SME ในมิติอื่นๆ ได้ที่ไม่ใช่การปล่อยกู้ เช่น การอุดหนุน การ Co-payment การร่วมทุน การชดเชยดอกเบี้ย การชดเชยค่าธรรมเนียมการค้าประกัน ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม หาก สสว. ยังคงต้องมีหน้าที่ให้กู้ยืมเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการรายเล็กที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ เมื่อมีผู้ประกอบการมายื่นขอสินเชื่อ สสว. อาจให้หน่วยงานร่วมหรือธนาคารพาณิชย์ร่วมดำเนินการได้

ทั้งนี้ การปล่อยสินเชื่อผ่านธนาคารพาณิชย์ สามารถกำหนดให้ธนาคารเป็นผู้ดำเนินการปล่อยสินเชื่อได้โดยไม่ต้องยึดหลักเกณฑ์ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เนื่องจากการปล่อยสินเชื่อจากเงินกองทุน สสว. มิใช่การปล่อยเงินกู้โดยใช้เงินฝากของลูกค้าธนาคาร ดังนั้นหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อจึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามที่ สสว. กำหนด ซึ่งจะมีลักษณะที่ผ่อนปรนจากหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยมากกว่า

จ. การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือมาตรการภายใต้แผนปฏิบัติการส่งเสริม SME

การจัดทำแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระยะ ๕ ปี รวมถึงแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME ซึ่งตามกฎหมายกำหนดให้ต้องมีกรลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ทว่าเป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงาน เนื่องจากอาจมีความล่าช้าของการพิจารณาอนุมัติการจัดทำแผนฯ รวมถึงขั้นตอนของการประกาศลงราชกิจจานุเบกษาโดยเฉพาะแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME ทำให้การดำเนินงานส่งเสริม SME ในบางปี

ล่าช้ากว่าที่ควรจะเป็น กล่าวคือ ปีงบประมาณจะเริ่มต้นในเดือนตุลาคมแต่แผนปฏิบัติการรายปีของการส่งเสริม SME ได้เริ่มดำเนินการจริงประมาณต้นเดือนธันวาคม หรือบางปีสามารถเริ่มดำเนินการได้ในเดือนมกราคมของปีถัดไป ดังนั้นเพื่อให้เกิดความคล่องตัวของการดำเนินงาน จึงควรยกเลิกการประกาศแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME ในราชกิจจานุเบกษา เหลือเพียงแผนการส่งเสริม SME ในระยะ ๕ ปีเท่านั้นที่ควรมีการประกาศราชกิจจานุเบกษา

อย่างไรก็ดี ขั้นตอนการจัดทำแผนตามที่กฎหมายกำหนด คือ ต้องมีการประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน แต่กฎหมายไม่มีบทกำหนดโทษหากหน่วยงานใดไม่ให้ความร่วมมือก็ไม่มีผลบังคับซึ่งอาจเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือในการนำส่งข้อมูลเกี่ยวกับ SME ได้อันพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นกฎหมายที่ให้การส่งเสริมมิใช่กฎหมายเพื่อป้องปราม ดังนั้นการกำหนดบทลงโทษจึงเป็นไปได้ยาก ดังนั้น ควรมีมาตรการจูงใจที่กำหนดให้หน่วยงานต่างๆ ให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ SME ซึ่งจะเป็ประโยชน์สำคัญต่อการจัดทำแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

อนึ่ง ข้อสังเกตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ประกอบการ SME ระบุว่า โครงการที่ สสว. กำหนดขึ้นเป็นการกำหนดจากส่วนกลางมากกว่า ซึ่งบางโครงการไม่ตอบโจทย์กับความต้องการของ SME ในพื้นที่ และบางโครงการก็ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานร่วม ขณะที่โครงการที่จัดขึ้นมาซ้ำกันส่วนมากผู้ประกอบการที่เข้ามาอบรมก็จะเป็นรายเดิม ซึ่งผู้ประกอบการส่วนมากไม่ได้ต้องการความรู้จากการเข้าอบรม แต่เข้ามาเพื่อหาช่องทางของการกู้เงินเพื่อไปประกอบธุรกิจมากกว่า

ฉ. การปรับโครงสร้างศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร (OSS)

ศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร (OSS) มีหน้าที่สำคัญในการให้คำปรึกษาแก่ SME ในพื้นที่ รวมทั้งทำหน้าที่ประสานงานและส่งต่อความช่วยเหลือ SME ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ นอกจากนี้ศูนย์ OSS ยังมีหน้าที่ในการรับจดทะเบียนสมาชิก SME และเก็บรวบรวมข้อมูล SME ในพื้นที่เพื่อส่งต่อไปให้กับ สสว. ในการจัดทำฐานข้อมูล SME ของประเทศ อย่างไรก็ตาม จากข้อสังเกตของหลายหน่วยงาน รวมถึงภาคเอกชนในพื้นที่ ระบุว่า การดำเนินงานของศูนย์ OSS ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถให้ความช่วยเหลือ SME ได้อย่างแท้จริงขึ้นอยู่กับผู้จัดการของศูนย์ OSS แต่ละแห่งว่ามีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานในพื้นที่ที่มากน้อยเพียงใด

อนึ่ง แรงจูงใจสำคัญของการปฏิบัติงานของศูนย์ OSS ในพื้นที่ เพื่อให้ทำงานด้านการส่งเสริม และประสานงานด้านการส่งเสริม SME ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การเพิ่มความมั่นคงให้กับเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ OSS โดยอาจมีการเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของศูนย์ OSS ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมฯ และอาจกำหนดให้มีศูนย์ OSS อยู่ในพื้นที่โดยเป็นสำนักงานภูมิภาคหรือจังหวัด เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงานเชิงพื้นที่ อีกทั้งควรปรับปรุงระบบการจ้างงานของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ OSS เนื่องจากปัจจุบันผู้จัดการศูนย์ OSS เป็นลูกจ้างของ สสว. แต่ขณะที่ลูกจ้างที่ปฏิบัติงานประจำศูนย์ OSS เป็นการจ้างเหมาบริการซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานผู้รับจ้าง จึงทำให้พนักงานประจำศูนย์ OSS ดำเนินงานภายใต้หน่วยงานผู้รับจ้างด้วย คือ ผู้จัดการศูนย์ OSS ซึ่งต้องทำผลงานให้ได้ตาม KPI ที่ สสว. กำหนด ขณะที่เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์รับค่าจ้างจากหน่วยงานผู้รับจ้าง และต้องทำงานตามที่หน่วยงานผู้รับจ้างกำหนด ดังนั้น จึงทำให้เกิดความไม่สอดคล้องกันในการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ศูนย์ OSS ควรมีบทบาทภายในจังหวัดมากกว่าการเป็นหน่วยงานเก็บข้อมูล หรือให้คำปรึกษา ผู้จัดการศูนย์ OSS ควรมีอำนาจในการผลักดันนโยบายการส่งเสริม SME ในพื้นที่ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานส่งเสริม SME มีประสิทธิภาพมากและตอบโจทย์ปัญหาให้กับ SME ในพื้นที่ได้ดีขึ้น

(๓) การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และระบบกลางทางกฎหมาย

จากการรับฟังความคิดเห็นประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และระบบกลางทางกฎหมาย โดยมีผู้ร่วมให้ความเห็น ๒๙ คน จากกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่ปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ร้อยละ ๖๙ ประชาชนทั่วไป ร้อยละ ๑๓.๘ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ร้อยละ ๑๐.๓ และอื่นๆ ร้อยละ ๖.๙

สามารถสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นจากประเด็นคำถาม ได้ดังนี้

๑. ท่านคิดว่าการกำหนดความหมาย หรือลักษณะและขนาดของกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใช้หลักเกณฑ์ประเภทกิจการ เกณฑ์รายได้ต่อปีและจำนวนการจ้างงาน สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันหรือไม่

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า สอดคล้อง ร้อยละ ๗๕.๙ ไม่สอดคล้อง ร้อยละ ๑๗.๒ ไม่มีความเห็น ร้อยละ ๖.๙ และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ควรกำหนดให้หลักเกณฑ์รายได้ให้แคบลง เนื่องจากมีช่วงรายได้ที่กว้างเกินไป

๒) ควรพิจารณาสภาพคล่องทางการเงินของกิจการประกอบด้วย

๓) สำหรับวิสาหกิจรายย่อย ซึ่งกำหนดจำนวนการจ้างงานไม่เกิน ๕ คน หรือรายได้ไม่เกิน ๑.๘ ล้านบาทต่อปี อาจจะมีจำนวนน้อยเกินไป หากพิจารณาตามอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบัน ดังนั้น จึงเห็นควรนำอัตราเงินเฟ้อมาพิจารณาในการกำหนดขนาดกิจการที่เป็น SMEs ด้วย เพื่อจะได้สะท้อนตามความเป็นจริงและสถานการณ์ปัจจุบัน

๒. ท่านคิดว่าองค์ประกอบและจำนวนคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งมีถึง ๓๐ คน ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานภาครัฐ (ระดับรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง ผู้อำนวยการสำนักงาน) กรรมการภาคเอกชน (ประธานสภา) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (แต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี) มีความเหมาะสมหรือไม่ หากไม่เหมาะสมสมควรมีการปรับปรุงอย่างไร (กรุณาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม)

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เหมาะสม ร้อยละ ๕๕.๒ ไม่เหมาะสม ร้อยละ ๒๔.๑ ไม่มีความเห็น ร้อยละ ๒๐.๗ และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ในส่วนขององค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ซึ่งเป็นผู้แทนกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เห็นควรปรับปรุงให้มีกรรมการจากกระทรวง กระทรวงละ ๑ ท่าน (เนื่องจากพบว่าเดิมบางกระทรวงมีกรรมการทั้งที่เป็นรัฐมนตรีและเป็นปลัดกระทรวง) และเห็นควรให้เป็นกรรมการที่มีตำแหน่งระดับเดียวกัน (เช่น หากพิจารณาปรับเป็นกรรมการซึ่งมีตำแหน่งระดับรัฐมนตรี กรรมการควรเป็นรัฐมนตรีจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ไม่ใช่บางกระทรวงมีกรรมการเป็นรัฐมนตรี บางกระทรวงมีกรรมการเป็นปลัดกระทรวง) และเพิ่มเติมผู้แทนกระทรวงที่เกี่ยวข้องอื่นๆ คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งแก้ไขชื่อตำแหน่งกรรมการให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม และเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ไม่มีความซ้ำซ้อน สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีจำนวนกรรมการไม่มากเกินไป ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒) ในการกำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจฯ หรือการรายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอยู่แล้ว จึงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องกำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมาเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ

- ๓) ควรมีกลุ่มตัวแทนจากหน่วยงานด้านสังคมเพิ่มเข้าไปด้วย
- ๔) เสนอให้มีผู้ว่าราชการจังหวัด
- ๕) ควรตัดกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากรัฐมนตรี

๓. ท่านคิดว่าโครงสร้างของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีกรรมการที่เป็นรัฐมนตรีและผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานต่างๆ จะกระทบต่อความคล่องตัวหรือเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติฯ หรือไม่

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นปัญหาร้อยละ ๓๗.๙ และมีความเห็นเพิ่มเติมว่า อาจเกิดการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่เดียว เกิดปัญหาความคล่องตัว เพราะด้วยความเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีย่อมมีภารกิจมาก แต่มีเวลาน้อยในการประชุมหรือปฏิบัติงานในแต่ละเรื่อง อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการประชุมได้

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ไม่เป็นปัญหาร้อยละ ๔๘.๓ และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย

๒) เห็นควรพิจารณาเพิ่มเติมกรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นการเฉพาะ ได้แก่ (๑) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME Bank) เนื่องจาก SME Bank เป็นธนาคารที่มุ่งเน้นการให้บริการแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยเฉพาะ และ (๒) สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ISMED) เนื่องจากเป็นองค์กรสำคัญที่สนับสนุนด้านการให้คำปรึกษาแนะนำการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตด้านต่าง ๆ ให้แก่ SME อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ มีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาและส่งเสริม SME ได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่มีความเห็นร้อยละ ๑๓.๘

๔. ท่านคิดว่าบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๑๑ มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ๗๕.๙ เห็นว่าเหมาะสม และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) เห็นควรพิจารณากำหนดกรอบระยะเวลาและรายละเอียดการดำเนินงานในส่วนของนโยบายและแผน รวมทั้งการจัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ SME ให้ชัดเจนมากขึ้น กล่าวคือ มาตรา ๑๑(๑) กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เห็นควรพิจารณาระบุให้ชัดเจนมากขึ้นว่า จะมีการดำเนินการจัดทำแผนการส่งเสริม SME ในระยะกี่ปี ซึ่งควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำหนดกรอบระยะเวลาและการดำเนินการทบทวนแผนดังกล่าวให้ชัดเจนเพื่อปรับปรุงแผนฯ ให้มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และมาตรา ๑๑(๔) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี และจัดให้มีการเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อสาธารณชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เห็นควรพิจารณาเพิ่มจำนวนการเสนอและเผยแพร่รายงานดังกล่าวเป็นอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง โดยอาจพิจารณาจัดทำเป็นรายงานสถานการณ์ SME ระยะครึ่งปี และรายงานสถานการณ์ SME ประจำปี เพื่อให้ข้อมูลรายงานเป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SME ได้อย่างทันที่

๒) บทบาทตามกฎหมายมีความเหมาะสม แต่ในทางปฏิบัติควรยกระดับการบริหารงานของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการให้ความช่วยเหลือเฉพาะกลุ่ม

๓) เกิดปัญหาความคล่องตัว เพราะด้วยความเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีย่อมมีภารกิจมาก แต่มีเวลาน้อยในการประชุมหรือปฏิบัติงานในแต่ละเรื่อง อาจส่งผลต่อประสิทธิผลของการประชุมได้

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ๑๐.๓ เห็นว่าไม่เหมาะสม และไม่เห็นความเห็น ร้อยละ ๑๓.๘

๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าให้มีการปรับบทบาทของคณะกรรมการส่งเสริมฯ โดยเน้นเฉพาะบทบาทด้านการกำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริม SME ในภาพรวม และการประสานระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อดำเนินการตามแผนและบูรณาการการจัดทำงบประมาณในเรื่องการส่งเสริม SME ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ๗๕.๘ ตอบว่าเห็นด้วย และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ควรเพิ่มการติดตามการปฏิบัติตามแผนส่งเสริม SME ว่าทำได้ตามแผนหรือไม่

๒) หากพิจารณาจากหมายเหตุท้าย พระราชบัญญัติฯ ที่ให้ สสว. เป็นศูนย์กลางประสานระบบการทำงานของส่วนราชการ องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ส่งเสริม SME เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน พบว่า สสว. สามารถทบทวนบทบาทและหน้าที่ให้สอดคล้องกับที่กล่าวมาและสถานการณ์ปัจจุบันได้

๓) ระดับประเทศมีนายกรัฐมนตรี ระดับภาคมีรัฐมนตรี และระดับจังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ควรเพิ่มบทบาทศูนย์ OSS เพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการบริหาร เพิ่มบุคลากร เพิ่มเครื่องมือในการทำงาน เพิ่มบทบาทการทำงานศูนย์ OSS ในระดับจังหวัด และลดบทบาทเจ้าหน้าที่ส่วนกลางเพราะไม่ทราบปัญหาเชิงพื้นที่ ควรมีกระบวนการเสนอเรื่องขึ้นจากระดับล่าง

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ๑๐.๓ ตอบว่าไม่เห็นด้วย และมีความเห็นเพิ่มเติมว่า โครงสร้างการทำงานกับตัวชีวิตขององค์กรยังไม่สอดคล้องกัน ในทางปฏิบัติยังไม่สามารถดำเนินงานในเชิงนโยบายได้เพียงอย่างเดียว และยังคงต้องอาศัยการหนุนเสริมในระดับพื้นที่

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘ ตอบว่าไม่เห็นความเห็น

๖. ท่านคิดว่ามีบทบาทอื่นที่คณะกรรมการส่งเสริมฯ ควรทำอีกหรือไม่ อย่างไร (กรุณาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม)

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑ ตอบว่ามี

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔ ตอบว่าไม่มี

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๕ ตอบว่าไม่เห็นความเห็น

๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า สสว. ควรเป็นหน่วยงานผู้วางนโยบาย (policy maker) การส่งเสริม SME ทำหน้าที่จัดสรรทรัพยากรในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยที่ สสว. ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริม SME เอง แต่จะเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ให้เป็นผู้ดำเนินการตามความเชี่ยวชาญหรือวัตถุประสงค์หลักของแต่ละองค์กร เพื่อให้งานด้านส่งเสริม SME สอดคล้องตามนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และลดปัญหาด้านความซ้ำซ้อน ทั้งนี้ สสว. ต้องมีหน้าที่ติดตามและประเมินผลโครงการและมาตรการที่เกี่ยวกับการส่งเสริม SME ของหน่วยงานต่างๆ

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๘ ตอบว่าเห็นด้วย และมีความเห็นเพิ่มเติมว่า สสว. ควรส่งเสริมธรรมาภิบาลในองค์กรและจรรยาบรรณในการบริหารงาน การปรับวิสัยทัศน์ของคนในองค์กรให้เป็นมืออาชีพมากยิ่งขึ้น

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘ ตอบว่าไม่เห็นด้วย และมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

๑) นอกจาก สสว. ควรทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการวางแผน นโยบาย และกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริม SME เป็นหน่วยงานกลางประสานงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ SME และเป็นหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางข้อมูล SME รวมถึงเป็นหน่วยงานติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SME แล้ว สสว. ควรนำข้อมูลที่มีอยู่ทั้งหมดมาศึกษาและวิเคราะห์เพื่อหาช่องโหว่เชิงนโยบาย กล่าวคือ ประเด็นใดที่ยังคงเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนา SME และยังไม่มีการดำเนินการ แล้วขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อเติมเต็มช่องโหว่นั้นให้สมบูรณ์ ดังนั้น จึงเห็นควรให้ สสว. พิจารณายกระดับองค์กรให้เป็นทั้ง “คลังข้อมูล ผู้วางแผนและนโยบาย ผู้เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา ผู้อุดช่องโหว่เชิงนโยบาย รวมทั้งผู้ติดตามและประเมินผล ด้านการพัฒนาและส่งเสริม SME ของประเทศทั้งในภาพรวมและรายประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง”

๒) สสว. ควรเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ด้วยตัวเอง ควรพัฒนาศักยภาพองค์กรในการเป็นผู้นำการส่งเสริมมากกว่าการให้หน่วยงานภายนอกเป็นผู้ดำเนินการ

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๓.๔ ตอบว่าไม่มีความเห็น

๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SME ควรให้ สสว. มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดสรรเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการส่งเสริม SME รวมถึงแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๒ ตอบว่าเห็นด้วย และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) หาก สสว. มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SME จะส่งผลให้การขับเคลื่อนการดำเนินการส่งเสริม SME มีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนการส่งเสริม SME ในภาพรวมของประเทศ รวมทั้งการพิจารณาจัดสรรงบประมาณดังกล่าวและการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อส่งเสริม SME คาดว่าเป็นไปอย่างความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ เห็นควรพิจารณากำหนดกลไกการพิจารณาอย่างละเอียดและรอบคอบ โดยอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นการเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และอยู่บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

๒) สสว. ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๖.๙ ตอบว่าไม่เห็นด้วย และผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๖.๙ ตอบว่าไม่มีความเห็น

๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรให้งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการส่งเสริม SME ของประเทศทั้งหมดจัดสรรมาที่ สสว. และให้คณะกรรมการส่งเสริมฯ เป็นผู้วางแผนและจัดสรรให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีบทบาทหน้าที่ตามนโยบายและแผนการส่งเสริม SME รวมถึงแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME โดยให้คณะกรรมการบริหาร สสว. เป็นผู้อนุมัติการใช้งบประมาณ

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒ ตอบว่าเห็นด้วย และมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

๑) หากงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SME ของประเทศทั้งหมดจัดสรรมาที่ สสว. โดยให้คณะกรรมการบริหาร สสว. เป็นผู้อนุมัติการใช้งบประมาณ จะเกิดการบูรณาการการจัดสรรงบประมาณและการขับเคลื่อนใช้จ่ายงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริม SME ของประเทศ ส่งผลให้ สสว. รับภาระการดำเนินงานมากขึ้นเป็นอย่างมาก จึงเห็นควรที่ สสว. จะต้องพิจารณาเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรต่างๆ

ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ทั้งในแง่อัตรากำลังและระบบการบริหารจัดการ ตลอดจนขั้นตอนและกลไกการกำกับดูแลการดำเนินงานและการตรวจสอบในด้านต่างๆ อย่างรอบคอบและรัดกุมให้เป็นระบบที่ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินการจัดสรรงบประมาณก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับนโยบายและแผนการส่งเสริม SME ที่วางไว้ รวมทั้งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่ายงบประมาณของทางราชการ

๒) ปัจจุบันการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวกับการส่งเสริม SME มีความซ้ำซ้อนและไม่เกิดประโยชน์ควรใช้การบ่มเพาะเป็นคลัสเตอร์

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖ ตอบว่าไม่เห็นด้วย และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) สสว. ไม่จำเป็นต้องเป็นหน่วยงานที่รับงบประมาณและกระจายงบประมาณเอง

๒) มีหน่วยงานกลางร่วมพิจารณางบประมาณ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการได้รับและใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องตามแผน สสว. ที่กำหนด

๑๐. ท่านคิดว่าองค์ประกอบและจำนวนคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วยประธานกรรมการ (แต่งตั้งโดยคณะกรรมการส่งเสริมฯ) กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานภาครัฐ (ระดับอธิบดี ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ผู้แทนจากสภาต่าง ๆ) มีความเหมาะสมหรือไม่ หากไม่เหมาะสมสมควรมีการปรับปรุงอย่างไร

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๕ ตอบว่าเหมาะสม และมีความเห็นว่าควรแก้ไขชื่อตำแหน่งกรรมการให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓ ตอบว่าไม่เหมาะสม และมีความเห็นว่าควรปรับปรุงแบบการบริหารให้มีการสะท้อนข้อมูลจากล่างขึ้นบน และผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑ ตอบว่าไม่มีความเห็น

๑๑. ท่านคิดว่าบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามมาตรา ๒๐ มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๕ ตอบว่าเหมาะสม และเห็นว่าการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวกับการส่งเสริม SME ควรเป็นหนึ่งเดียว ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๖.๙ ตอบว่าไม่เหมาะสม และผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖ ตอบว่าไม่มีความเห็น

๑๒. ท่านคิดว่ามีบทบาทหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมฯ ควรทำหรือไม่ อย่างไร

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๓๑ ตอบว่ามีบทบาทหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมฯ ควรทำ และมีความเห็นว่าควรทบทวนข้อบังคับระเบียบสำนักงานให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม รวมทั้งควรสั่งการหน่วยงานภายใต้สายบังคับบัญชาให้บูรณาการงานร่วมกับ สสว.

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ๓๗.๙ ตอบว่าไม่มี และผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๓๑ ไม่มีความเห็น

๑๓. ท่านคิดว่าวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามมาตรา ๓๔ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร วัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินกองทุน ได้แก่

๑) ให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กุ๊ยม สำหรับการดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของวิสาหกิจหรือกลุ่มวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น

๒) ให้ความช่วยเหลือ ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชน เพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

๓) เป็นเงินช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนาและการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยรวม โดยเป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารฯ กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ

๔) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงานและการบริหารกองทุน

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๖๙ ตอบว่าเหมาะสม และมีความเห็นว่าการครอบคลุมและมีความยืดหยุ่นในการนำไปปฏิบัติเพียงพอ ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘ ตอบว่าไม่เหมาะสมและมีความเห็นว่าที่ผ่านมายังไม่สามารถวัดผลผู้ที่ได้รับประโยชน์จากเงินกองทุนได้ในเชิงประจักษ์ และผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ๑๗.๒ ตอบว่าไม่มีความเห็น

๑๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า สสว. ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้พิจารณาให้กู้ยืมเงินจากเงินกองทุนฯ แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยตนเอง แต่ควรมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือหน่วยงานที่เชี่ยวชาญเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการพิจารณาให้กู้ยืมและติดตาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒ ตอบว่าเห็นด้วย และมีความเห็นว่าการให้กู้ยืมเงินมิใช่บทบาทหน้าที่หลักของสำนักงาน แต่สถาบันการเงินควรมีความยืดหยุ่นให้เป็นกรณีพิเศษเพื่อที่ผู้ประกอบการเข้าถึงเงินทุนได้ง่ายอย่างแท้จริง

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๕ ตอบว่าไม่เห็นด้วย และมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

๑) ควรมีลักษณะเฉพาะขององค์กรในการหนุนเสริมผู้ประกอบการ และไม่ควรถูกกำหนดลักษณะการหนุนเสริมตามรูปแบบสถาบันการเงิน เนื่องจากจะทำให้เกิดความไม่ประนีประนอมในการบริหารจัดการ

๒) สสว. จำเป็นต้องเป็นผู้พิจารณาให้กู้ยืมเงินจากเงินกองทุนฯ แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยตนเองและตั้งหน่วยขึ้นมาแยกโดยเฉพาะเพราะเป็นผู้ทำงานกับ SME ต้องไปในทิศทางเดียวกัน

๓) ผู้ปฏิบัติและผู้ติดตาม ควรเป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อลดความยุ่งยากในการประสานงานและดำเนินการต่างๆ

๔) สสว. เป็นผู้ใกล้ชิดผู้ประกอบการ ส่วนสถาบันการเงิน ตัดสินพิจารณาการให้กู้ตามหลักการของสถาบันการเงินมากเกินไป

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ๑๐.๓ ตอบว่าไม่มีความเห็น

๑๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การจัดสรรเงินกองทุนเพื่อให้ความช่วยเหลือ ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จะเข้าซ้อนกับงบประมาณแผ่นดินหรือเงินอุดหนุนที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจนั้น ได้รับการจัดสรรหรือไม่ อย่างไร

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒ ตอบว่าเห็นด้วย และมีความเห็นดังนี้

๑) หาก สสว. เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่พิจารณาจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs ของประเทศทั้งหมด จะทำให้ สสว. สามารถดำเนินการควบคู่กันไปกับการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อให้ความช่วยเหลือตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ได้ ซึ่งจะทำให้การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินมีความซ้ำซ้อนน้อยลง และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒) มีความเป็นไปได้ที่จะซ้ำซ้อนกัน จึงควรแบ่งแยกและแจกแจงรายละเอียดให้ได้ว่ากิจกรรมใดใช้แหล่งเงินจากแหล่งใด

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗ ตอบว่าไม่เห็นด้วย และมีความเห็นว่า ควรมีเงื่อนไขหรือข้อกำหนดไว้ชัดเจนในการใช้งบประมาณ

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑ ตอบว่าไม่เห็นด้วย

๑๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการในการส่งเสริม SME นอกเหนือจากการประสานกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง และองค์การเอกชน (องค์การของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือตามกฎหมายเฉพาะที่มีสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือวิสาหกิจขนาดย่อมที่ดำเนินการในทางการอุตสาหกรรม การบริการ หรือการค้า และให้หมายความรวมถึงองค์การเอกชนอื่นที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย) ควรเปิดให้มีการมีส่วนร่วมจากฝ่ายอื่นๆ เช่น ผู้แทนภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ เป็นต้น

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๘ ตอบว่าเห็นด้วย และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) พิจารณาเพิ่มเติมหน่วยงาน หรือถอดถอนหน่วยงานให้เป็นไปตามแผนส่งเสริม สสว.

๒) ควรเปิดให้มีการมีส่วนร่วมจากฝ่ายอื่นๆ เช่น ผู้แทนภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓ ตอบว่าไม่เห็นด้วย และผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ ๖.๙ ตอบว่าไม่เห็นด้วย

๑๗. ท่านคิดว่าแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือมาตรการในเรื่องต่างๆ ที่ควรกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME ตามมาตรา ๓๔ ยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ หรือควรมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมอย่างไร

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒ ตอบว่าเหมาะสม และมีความเห็นว่า เห็นควรพิจารณาเพิ่มเติมประเด็นการพัฒนา SMEs อย่างยั่งยืน (Sustainable Development) และการพัฒนาและประยุกต์ใช้ดิจิทัลสำหรับ SMEs

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒ ตอบว่าไม่เหมาะสม และมีความเห็นเพิ่มเติมว่ากลุ่มเป้าหมายมากกว่านี้ และปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม และบริบทแต่ละพื้นที่

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖ ตอบว่าไม่เห็นด้วย

๑๘. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่าการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือมาตรการภายใต้แผนปฏิบัติการส่งเสริม SME ควรมีการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบและงบประมาณที่จะได้รับจัดสรรให้ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานนั้นมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ จัดทำและรับรองสถิติข้อมูลต่อคณะกรรมการส่งเสริมฯ เพื่อการติดตามประเมินผล และเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริม SME รวมถึงการจัดทำรายงานสถานการณ์และแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๗ ตอบว่าเห็นด้วย และเห็นว่าจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกัน และ สสว. เป็นคณะทำงานเพื่อเก็บข้อมูลประเมินผลโครงการ ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๓.๔ ตอบว่าไม่เห็นด้วย และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๖.๙ ตอบว่าไม่เห็นด้วย

๑๙. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การจัดทำสถิติข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรจัดทำในรูปแบบออนไลน์ โดย สสว. ควรมีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อออกแบบฐานข้อมูลหรือสถิติที่ต้องรายงานที่สามารถเปิดให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้ ทั้งนี้ จะเป็นการเก็บข้อมูลเท่าที่

จำเป็นโดยเน้นข้อมูลที่สามารถนำไปต่อยอดการจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริม SME และแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME ให้มีความเหมาะสม

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๗ ตอบว่าเห็นด้วย และเห็นว่าเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลทางสถิติ ภายใต้แผน สสว. ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๓.๔ ตอบว่าไม่เห็นด้วย และผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๖.๙ ตอบว่าไม่มีความเห็น

๒๐. ท่านคิดว่ากระบวนการขอรับการส่งเสริมและการสนับสนุนจากเงินกองทุนฯ โดยการยื่นคำขอแผนงานและโครงการที่จะดำเนินการ ต่อ สสว. หรือสถาบันการเงินที่คณะกรรมการบริหารให้ความเห็นชอบให้เป็นผู้จัดการกองทุน หรือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่คณะกรรมการบริหาร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริมฯ มอบหมาย ทั้งนี้ กรณียื่นคำขอต่อสถาบันการเงิน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเหล่านี้ต้องส่งคำขอตกลงมาให้ สสว. เป็นผู้พิจารณา จัดสรรโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหาร ท่านคิดว่ากระบวนการนี้มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๖๙ ตอบว่าเหมาะสม และมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

- ๑) สสว. สามารถพิจารณาแผนงานโครงการของหน่วยงานต่างๆ ให้สอดคล้องกับแผน สสว. ได้ดี
- ๒) สสว. หรือหน่วยงานอื่นๆ อาจลงพื้นที่สำรวจผู้มีศักยภาพที่สมควรได้รับการส่งเสริม

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๖.๙ ตอบว่าไม่เหมาะสม และมีความเห็นว่า ควรมีคณะกรรมการเฉพาะในพื้นที่ เพื่อดำเนินการได้สะดวกรวดเร็ว ทันต่อความต้องการของ SME และผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑ ตอบว่าไม่มีความเห็น

๒๑. ท่านคิดว่าเหมาะสมหรือไม่กับโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หากผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่คณะกรรมการส่งเสริมฯ เรียกมาเพื่อมาให้ถ้อยคำ หรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือให้ส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาตามกฎหมายนี้

ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๓๑ ตอบว่าเหมาะสม ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๙ ตอบว่าไม่เหมาะสม และมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

- ๑) บทลงโทษไม่รุนแรง
- ๒) เห็นควรพิจารณาเพิ่มโทษปรับมากขึ้น เช่น ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท โดยพิจารณาตามความเหมาะสม
- ๓) สสว. ควรพิจารณาโทษทางปกครองอื่นที่เหมาะสมใช้แทนในภายหลัง นอกจากการกำหนดโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตาม ควรมีการกำหนดรางวัลสำหรับผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบด้วย
- ๔) ควรศึกษากฎหมายอื่นที่มีลักษณะคล้ายกันว่ามีกำหนดบทลงโทษเท่าไร แล้วนำมาเทียบเคียง

ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ ๓๑ ตอบว่าไม่มีความเห็น

ภาพรวมการบังคับใช้ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓

๒๒. ท่านคิดว่าพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ก่อให้เกิดผลใดในข้อต่อไปนี้มากที่สุด

- อันดับที่ ๑ ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม ร้อยละ ๕๕.๒
- อันดับที่ ๒ เป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันหรือการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ร้อยละ ๑๓.๘

- อันดับที่ ๓ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ ร้อยละ ๑๐.๓
- อันดับที่ ๔ เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน ร้อยละ ๓.๔
- อื่นๆ ร้อยละ ๑๗.๒

๒๓. ท่านคิดว่าพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่

- จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๓ ตอบว่าสอดคล้อง และร้อยละ ๒๐.๗ ตอบว่าไม่สอดคล้อง

๒๔. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ก่อให้เกิดภาระแก่ท่านหรือไม่ อย่างไร

- จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๒ ตอบว่าไม่เกิดภาระ และร้อยละ ๑๓.๘ ตอบว่าเกิดภาระ

๒๕. ผลที่เกิดจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน หรือไม่

เป็นอุปสรรค	ไม่เป็นอุปสรรค
จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒ ตอบว่าเป็นอุปสรรค	จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๘ ตอบว่าไม่เป็นอุปสรรค

๒๖. ท่านคิดว่าการบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการส่งเสริม SME หรือไม่

- จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๙ ตอบว่าสำเร็จ และร้อยละ ๒๔.๑ ตอบว่าไม่สำเร็จ

๒๗. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓

- ควรจัดตั้งโครงสร้างศูนย์ OSS ประจำจังหวัด พร้อมทั้งกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ เพื่อเป็นศูนย์ตัวแทน สสว. ในพื้นที่ในการร่วมเป็นคณะทำงานในจังหวัด ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ และรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภาคีในพื้นที่ กำหนดอัตราให้เหมาะสมกับงานที่มอบหมาย และควรบรรจุให้เป็นพนักงานรัฐ เพื่อความมั่นคง และสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ปฏิบัติงาน
- คนทำงานและบทบาทขององค์กรยังไม่สอดคล้องกัน ควรหนุนเสริมให้มีการพัฒนาคนในระดับพื้นที่ให้มากขึ้นทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ

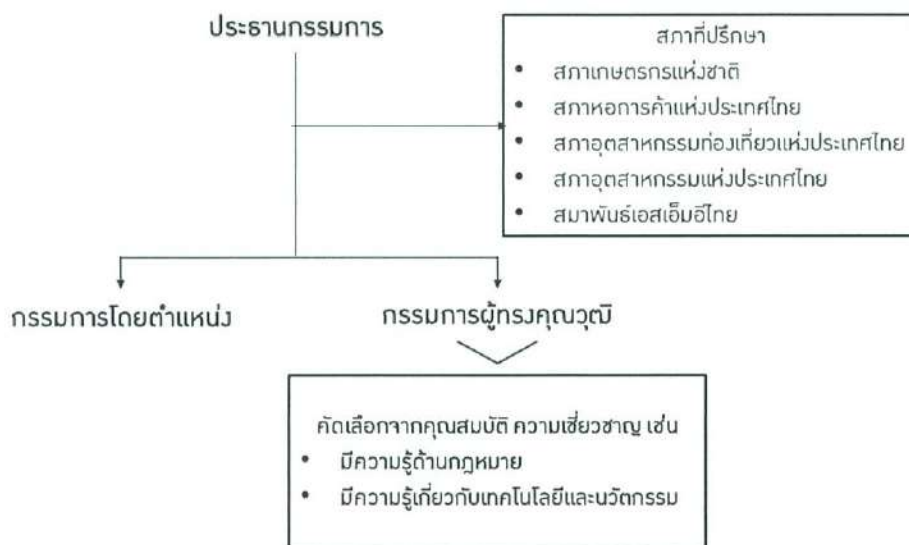
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่สำคัญในด้านนโยบายจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

๑. การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากผลประโยชน์ทับซ้อนของกรรมการที่มาจากภาคเอกชน รวมทั้งเพื่อเพิ่มความโปร่งใสของการดำเนินงานของคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากภาคเอกชน คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า สสว. อาจพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๘ (๓) การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๗ คน ซึ่งคณะกรรมการควรแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบริหารธุรกิจ ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยี ด้านการตลาด ด้านการเงินและการบัญชี เป็นต้น

ขณะที่กรรมการที่มาจากตัวแทนของ ๔ สมาคม ได้แก่ สมาเกษตรกรแห่งชาติ สมาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย อาจพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นสภาที่ปรึกษา (Advisory Council) (ตามรูปที่ ๑) โดยมีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาและเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำนโยบายการส่งเสริม SMEs การจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SME ให้ครอบคลุมและตรงตามกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนมีหน้าที่เสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ทั้งหมดต่อคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

รูปที่ ๑. โครงสร้างกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

๒. การปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการใช้เงินกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แม้ว่าการปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SME รายย่อยซึ่งดำเนินการโดย สสว. ในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดภาระหนี้ต่อเงินกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และยังส่งผลต่อภาระการติดตามทวงถามหนี้ของเจ้าหน้าที่ สสว.

จากการรับฟังความเห็น มีความเห็นว่า แม้ในทางกฎหมาย มาตรา ๓๔ (๑) จะให้อำนาจ สสว. ในการปล่อยสินเชื่อให้กับ SME แต่ในทางปฏิบัติแล้ว สสว. ยังขาดประสบการณ์และเครื่องมือในการประเมินและวิเคราะห์การปล่อยสินเชื่อ รวมทั้งการบริหารสินทรัพย์ดังเช่นสถาบันการเงินทั่วไป ดังนั้น สสว. อาจปรับโครงสร้างการใช้เงินกองทุนส่งเสริม SME โดยดำเนินการเป็น ๒ ระยะ คือ

๑) การดำเนินการในระยะสั้น

ช่วง ๑-๒ ปีแรก หาก สสว. ยังคงมีโครงการช่วยเหลือ SME ด้วยการปล่อยเงินกู้ สสว. ควรให้สถาบันการเงินเป็นผู้ดำเนินการแทนในการปล่อยสินเชื่อและการติดตามบริหารสินทรัพย์ทั้งหมด ซึ่งกฎหมายได้ให้

อำนาจดังกล่าวไว้แล้วตามมาตรา ๓๖ โดย สสว. ต้องกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้รับสินเชื่อจากเงินกองทุนที่ต้องไม่เข้มงวดเท่าหลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อเป็นหลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อให้กับสถาบันการเงินที่ชัดเจน เช่น มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท มีภาระหนี้สินต่อเดือนไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาทและมีความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ได้ เป็นต้น เพื่อเปิดโอกาสให้กับผู้ประกอบการรายย่อยที่ไม่มีหลักประกันสามารถเข้าถึงสินเชื่อได้ง่ายขึ้น

๒) การดำเนินการในระยะยาว

สำหรับการใช้เงินกองทุนส่งเสริม SME ในระยะยาว สสว. ควรเน้นการส่งเสริม ช่วยเหลือและพัฒนา SME ให้สามารถอยู่รอดได้ในภาวะวิกฤตต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อการเติบโต และขยายตัวต่อไปได้ในอนาคต โดยไม่มีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือด้านการให้สินเชื่อ เนื่องจาก SME ที่สามารถทำธุรกิจได้อยู่รอด เติบโตและแข็งแกร่งมากพอ SME รายนั้นจะสามารถเข้าสู่กลไกการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินต่างๆ ได้โดยง่าย โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาการขอสินเชื่อจากเงินกองทุน SME

ทั้งนี้ ในประเทศญี่ปุ่นได้มีระบบการวินิจฉัยธุรกิจ หรือระบบ shidanshi^๑ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจที่เน้นช่วยเหลือธุรกิจ SME ที่มีปัญหา โดย shidanshi จะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเศรษฐกิจและการค้าของประเทศญี่ปุ่น (Ministry of Economics and Trade : METI) เพื่อทำหน้าที่ในการวินิจฉัยธุรกิจให้กับ SME และให้คำแนะนำเกี่ยวกับประเด็นการจัดการด้านต่างๆ ให้กับ SMEs ซึ่งจะสามารถช่วยเหลือและส่งเสริม SME ได้ตรงจุด ให้ SME สามารถอยู่รอดและเติบโตต่อไปได้

อนึ่ง สสว. อาจพิจารณาจัดตั้งระบบการวินิจฉัยธุรกิจขึ้นภายใต้สำนักงาน สสว. เพื่อเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือหรือกลไกในการช่วยเหลือ SME ที่มีปัญหา ให้สามารถประกอบธุรกิจอยู่ เติบโต และแข็งแกร่งมากพอที่จะสามารถเข้าสู่ระบบการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้

๓. การปรับปรุงโครงสร้างสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

(๑) การจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มจังหวัด

จากกรณีศึกษาของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มจังหวัดในสหรัฐอเมริกา หรือ Small Business Administration (SBA) แม้จะเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงกับประธานาธิบดี แต่ SBA จะเน้นการทำงานกับภาคเอกชนและหน่วยงานระดับท้องถิ่น โดย SBA มีสำนักงานภูมิภาคอีกจำนวน ๑๐ แห่ง เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างสำนักงานใหญ่ สำนักงานในระดับภูมิภาค รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานในระดับท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนและส่งเสริม SME ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้การดำเนินงานร่วมกันระหว่าง SBA และสำนักงานในระดับภูมิภาคถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การส่งเสริม SME ก่อนข้างประสบความสำเร็จ เนื่องจากหน่วยงานภูมิภาคจะมีความเข้าใจ SME ในพื้นที่มากกว่า และมีประสบการณ์ในการจัดการกับปัญหาเฉพาะในแต่ละภูมิภาคได้ดีกว่า รวมทั้งยังสามารถติดต่อกับ SME ในท้องถิ่นได้ง่ายกว่า

นอกจากนี้ SBA ยังโดดเด่นด้านความร่วมมือกับภาคเอกชน (Private Sector) ไม่ว่าจะเป็นการมีคณะที่ปรึกษาที่เป็นภาคเอกชนแล้ว SBA ได้ให้การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางผ่านหน่วยงานเอกชนระดับท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เช่น SBA ให้การสนับสนุนด้านการเงินเพื่อใช้ในการพัฒนาธุรกิจ SME ผ่านศูนย์พัฒนาธุรกิจขนาดเล็กที่เรียกว่า Small Business Development Centers (SBDCs) ทั่วประเทศกว่า ๙๔๐ แห่ง โดยศูนย์ SBDCs

¹ Do Thi Dong and Pham Thi Huyen, February 2010. Shindashi The Japanese Business Management Consultant System, Vietnam Development Forum No 10 (E).

[http://www3.grips.ac.jp/~globalcoe/e/publications/working_papers/policy/DP10shindanshiE\(Feb10\).pdf](http://www3.grips.ac.jp/~globalcoe/e/publications/working_papers/policy/DP10shindanshiE(Feb10).pdf).

เหล่านี้มักตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจระดับท้องถิ่นของแต่ละมลรัฐ และมีเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นนักธุรกิจที่มีประสบการณ์ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจให้กับวิสาหกิจขนาดเล็ก

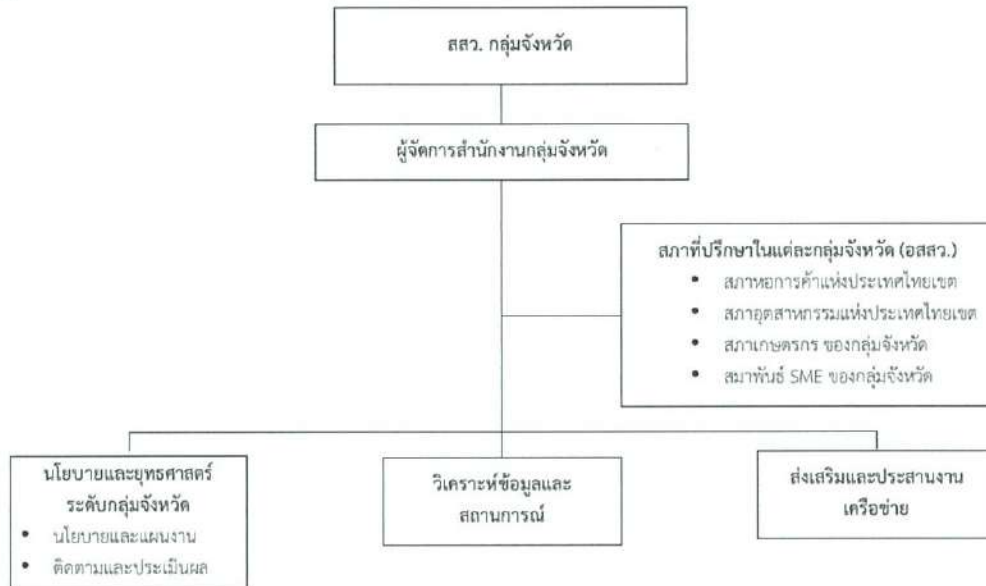
อย่างไรก็ตาม สสว. อาจมีการปรับโครงสร้างองค์กร โดยอาจจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มจังหวัดตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ^๖ เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานระหว่างสำนักงานใหญ่ องค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในระดับท้องถิ่นให้มากขึ้น โดย อาจมีโครงสร้างองค์กร สสว. กลุ่มจังหวัด (ตามรูปที่ ๒.) และให้มีอำนาจหน้าที่อย่างน้อยดังต่อไปนี้

- ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตัวแทนของ สสว. รวมทั้งประสานและสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริม SME ในเขตพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่รับผิดชอบ
- ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการตามแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในส่วนภูมิภาค
- จัดทำแผนส่งเสริม และพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระดับภูมิภาค โดยเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับบริบทในแต่ละจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่รับผิดชอบ รวมทั้งประสานและติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนดังกล่าว
- ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่จังหวัด และกลุ่มจังหวัดที่รับผิดชอบ
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากนี้แล้ว สำนักงาน สสว. ประจำกลุ่มจังหวัด อาจมีการตั้งสภาที่ปรึกษาซึ่งเป็นตัวแทนจากภาคเอกชนในแต่ละพื้นที่ โดยอาจกำหนดให้เป็นกรรมการที่มาจาก ๔ สภาในแต่ละพื้นที่ ได้แก่ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาเกษตรกร สมาพันธ์ SME และตัวแทนภาคเอกชน เพื่อมาทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและเป็นพี่เลี้ยงให้แก่ SME ในแต่ละพื้นที่

^๖ ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เรื่อง การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด (ฉบับที่ ๓) สืบค้นได้ที่ <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/๒๕๖๐/E/๒๘๑/๑๔.PDF>.

รูปที่ ๒. โครงสร้างสำนักงาน สสว. กลุ่มจังหวัด

อนึ่ง โครงสร้างองค์กรของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มจังหวัด อาจจะประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ที่มีสถานะเป็นพนักงานประจำของ สสว. เพื่อให้พนักงานมีส่วนในการรับผิดชอบต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริม SME รวมทั้งต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารตามวาระ ทั้งนี้การจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มจังหวัดอาจจัดตั้งสำนักงานในมหาวิทยาลัยที่เป็นหน่วยร่วมกับ สสว. เพื่อป้องกันการใช้งบประมาณที่มากเกินไปจนความจำเป็น

.....